

O hřivnách a Duchu svatém

Lk 19,11-27: Těm, kteří to slyšeli, pověděl ještě podobenství, protože byl blízko Jeruzaléma a oni se domnívali, že království Boží se má zjevit ihned. Proto řekl: "Jeden muž vznešeného rodu měl odejít do daleké země, aby si odtud přinesl královskou hodnost. Zavolal si deset svých služebníků a dal jim deset hřiven a řekl jim: 'Hospodařte s nimi, dokud nepřijdu.' Ale občané ho nenáviděli a poslali vzápětí poselstvo, aby vyřídilo: 'Nechceme tohoto člověka za krále!' Když se však jako král vrátil, dal si předvolat služebníky, kterým svěřil peníze, aby se přesvědčil, jak s nimi kdo hospodařil. Přišel první a řekl: 'Pane, tvoje hřivna vynesla deset hřiven.' Řekl mu: 'Správně, služebníku dobrý, poněvadž jsi byl věrný v docela malé věci, budeš vládnout nad deseti městy.' Přišel druhý a řekl: 'Pane, tvoje hřivna vynesla pět hřiven.' Řekl mu: 'Ty vládni nad pěti městy.' Přišel další a řekl: 'Pane, tu je tvoje hřivna; měl jsem ji schovanou v šátku, neboť jsem se tě bál. Jsi přísný člověk: bereš, co jsi nedal, a sklízíš, co jsi nezasel.' Řekne mu: 'Jsi špatný služebník. Soudím tě podle tvých vlastních slov: věděl jsi, že jsem přísný a беру, co jsem nedal, a sklízím, co jsem nezasel. Proč jsi aspoň mé peníze neuložil, a já bych si je teď vybral i s úrokem.' Svě družině pak řekl: 'Vezměte mu tu hřivnu a dejte ji tomu, kdo má deset hřiven!' Řekli mu: 'Pane, už má deset.' Pravím vám: 'Každému, kdo má, bude dáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má. Ale mé nepřátele, kteří nechtěli, abych byl králem, přiveďte sem a přede mnou je pobijte.'"

Sk 2,2-4.7-8 Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. A ukázaly se jim jakoby ohnivě jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat. ... „Což

nejdou všichni, kteří tu mluví, z Galileje? Jak to, že je slyšíme každý ve své rodné řeči mluvit o velikých skutcích Božích?“

„Dnes se vám narodil spasitel,“ říká vánoční andělský popěvek. „Dnes přišlo spasení do tohoto domu,“ řekl jednou Ježíš při setkání s šejdířem, kterému to setkání úplně změnilo život. Lidi, kteří to slyšeli, nabyli dojmu, jestli se Boží království neobjeví v plné kráse už dnes, když je to tak. Ještě neobjeví. Ještě všichni, kdo tu dnes jsou, dostanou příležitost pro to něco udělat.

Je to, jako když se někdo důležitý chystá na cestu a těm, kdo tu na něj budou čekat, svěří jakési prostředky, ať s nimi hospodaří: deset hřiven deseti služebníků. Hospodaří s tím každý jinak: první vydělal desetinásobek, druhý pětinasobek, o dalších nic nevíme a jeden, ten ji zabalil a schoval, protože nechtěl pána rozčítit, vždyť je tak přísný.

Čemu se služebníci vlastně přesně věnovali, nemáme tušení. Můžeme leda hádat. Ve vyprávění už byla řeč o tom, kde je nejlíp vyjádřena Boží vůle, a shodli se, že v lásce k Bohu a taky k bližnímu (jako sám sebe ho mám mít rád). Možná ti služebníci hospodařili s tímhle.

Na lásce k Bohu a k bližním moc nevyděláte, a když ano, je to podezřelé. Ani zástupy příznivců tím obvykle nezískáte (ostatně pána těch služebníků občané neměli rádi, píše vypravěč). Ale jestli touhle svou hřivnou pomůžete deseti nebo pěti lidem, aby i do jejich domu vstoupilo spasení, bude to dobře. Nebo aspoň jednomu.

Dobře naopak nebude, když tu krásnou víru a tradici pečlivě zabalíte a schováte, aby na ni nikdo nesahal. Dobře to nebude hlavně pro vás. Tamten služebník ji vrátil nepoškozenou, protože nepoužitou, a s vysvětlením: „Bál jsem se tě.“ Jako lidé, kteří si představují Boží spravedlnost přísně a po svém, jako jsou přísní a sverázní sami. Cítí se pod dozorem a před hrozbou trestu a je jim cizí cítit se pod laskavým pohledem a před odpuštěním. Podle sebe, jaký jsem, si představuju tebe, Bože – a pak z toho na mě jde

strach.

Nevíme přesně (až na toho jednoho), co s těmi hřivnami služebníci dělají. Možná každý něco jiného, jak umějí a nač stačí. Spasení nikomu nepřinesou, to může jen Bůh. Ale můžou pomoci: když do našeho domu z Božího dopuštění přišlo spasení, tak se jím vyzbrojme a pojďme s ním ke svým blízkým a taky mezi chudáky a neprávem odstrkované a všelijak trpící lidi. Když to tak uděláte a vyrazíte s tím mezi lidi, asi zjistíte, že poptávka po spasení moc velká není, protože za záchranu života, kterou vám dopřál Bůh, si v krámě nic nekoupíte. Tržní hodnotu to má, jako byste měli v kapse leda tak díru.

Na lásce k Bohu a k bližním nevyděláte, ale že někoho máte rádi, protože ho má rád Bůh, to není ke koupi ani na prodej. Ale je to něco vzácného, co potřebují lidi zažít, aby vyvázli z úzkostí a depresí, ze samoty a beznaděje, z nejrůznějších žalů, které přináší dnešní doba tím, jak vypadá politika a klima a lidské vztahy. Boha se lidi možná až tak nebojí, budoucnosti ano. Asi jim lze nějak pomoci.

On se prý jednou strhl hukot z nebe a Ježíšovi žáci naplnění Duchem svatým začali mluvit způsobem, který neměli natrénovaný. „Jakpak to, že je slyšíme mluvit každý ve svém jazyce?“ divili se ti, kdo tam přišli. Snad to bylo tím, že mluvili o tom, co pro člověka dělá Bůh, ale mluvili o tom způsobem, jemuž ti druzí rozuměli. Na to není žádný recept, jak to dokázat, Duchem svatým se prostě sami nenaplníte a ti druzí taky ne, a přece si můžeme porozumět o tom, co pro člověka dělá Bůh.

Jak to lidem nesli a co se svěřenou hřivnou prováděli ti první dva služebníci z podobenství, to nevíme. Asi to dělali tak, jak jim to zrovna šlo a jak to bylo potřeba. Anebo i líp, než jako to uměli. K tomu dostanete podporu, ani nevíte jak. Bez Boží podpory by toho křesťanská církev mnoho nezmohla. Ale Bůh nám ji dopřává, díky za to.

cestu, kdybyste bloudili; ať vás provází, kamkoli půjdete.

Boží naděje ať je vám budoucností, tam kde jiní nevidí nic než tmu, beznaděj a konec; ať vás chrání před strachem z lidí i z příštích dnů a let.

A Boží láska, bez které se životní zahrada mění v poušť, Boží láska ať oživuje vše dobré, co skomírá; ať vám dodává chuť do života, radost z toho, že tu můžeme být, a ať vás naplní pokojem. Amen.

Pravda, kterou žádná temnota nezahalí, ta ať vám svítí na